

x

Kronika.

x

vesoljstva, se nam zdi bolj daleč kot skrbi Shakespeareovih marionet v «Komediji zmešnjav». Tragedija gre skozi nas, pa je ne čutimo kot bi jo morali.

Gotovo pa je, da Kosor strese in razgiblje, kar je dejal Przybyszewski. Pa ne v celoti — posamezne scene so to. V celoti sta obe imenovani drami bolj miselna, kot estetična stvaritev. V pbsameznostih je Kosor močen mislec, tudi zamišljeni sta obe deli drzno, toda če primerjamo v svetovni literaturi dela demonične vsebine, sta obe Kosorjevi drami vendarle papirni figuri, z lepo miselnostjo popisani. Kot da ekspresionizem ne more dati velikega dela, kot da je njegova neposrednost tragična ironija! Beži pred jasno obliko — njegova duševnost pa se izgublja — v besedah. Sicer pa bi bila končna sodba: V «Požaru strasti» je Kosor v simbol in misel položil toliko teže, da se vse šibi. Tu se je izpisal in ubil. Obedve drugi drami sta varijacija prve in veliko hotenje one-mogle sile.

France Koblar.

Kunaver Pavel: Na planine! Ljubljana. Učiteljska tiskarna. 1921. 8°.

Knjiga je v resnici zelo dober vodnik za turiste; v nji podaja avtor izčrpna navodila v vsakem pogledu onim, ki si gor ne ogledujejo samo «od spodaj», ampak ki tudi gredo na nje. V poglavju o pomenu turistike v naravnost pesniškem jeziku opisuje vpliv turistike na človeško telo in duha; posebno zaradi tega kliče na glas: «Pošljite mladino v planine!» Posebe za mladino, za počenike turistike, so napisana poglavja, v katerih jih opozarja na vsako malenkost glede telesa, hrane, obleke, opreme itd. Tudi opozarja turiste na nevarnosti, ki pretijo v naravi, in vsled katerih lahko ponesrečijo (pok. Petrič).

Dasi smatramo planinstvo kot šport, bi bilo vendar potrebno, da bi bil pisatelj dal nekoliko migljajev, kako je treba gledati planine, oziroma vso ono visoko naravo z znanstvenega stališča. Pravim «migljajev» in ne mogoče obsežnih »navodil«, s katerimi bi prekoračili meje svoje knjižice. Brez dvoma pa bi bilo koristno, če bi bil vsaj v glavnih črtah označil kamenje, iz katerega je sestavljeno naše gorovje, koristno tudi za turista, če bi si ga označil na svoji karti ali prinesel v malih koščkih domu. Koliko bi turistu koristila busola, da bi zanjo določeval smer brazdenja in padanja geoloških plasti in si vse to zabeležil na karti in v svojih zapiskih! Trebalo bi turista opozoriti na floro, na mejo med gozdom in posameznim drevjem, na mejo snega, ledenike itd.

Knjigi so dodane mnoge ilustracije, ki so naravnost sijajne; izdelane so po fotografijah znanega ne amaterja, ampak umetnika J. Kunaverja (dve po fotografijah pokojnega B. Brinška). Vso hvalo tudi «Učiteljski tiskarni», ki je, kolikor je to danes mogoče, knjigo naravnost vzorno opremila. A. Gavazzi.

Kronika.

Zborovanje delegatov čeških in južnoslovanskih akademij ter učenih društev v Zagrebu. Od 28. do 31. oktobra so zborovali v Zagrebu pod okriljem Jugoslovenske akademije delegati češkoslovaških in južnoslovanskih akademij in učenih društev, da se dogovorijo o smernicah skupnega dela. Na zborovanje je bilo povabljen tudi mlado «Znanstveno društvo za humanistične vede v Ljubljani». Povabilo našega «Znanstvenega društva» je pokrenil takratni tajnik Jugoslovenske akademije, g. univ. prof. dr. Juraj Majcen, ki je bil v počitnicah o priliki sestave zajedničke uredbe za filozofske fakultete vseh univerz naše kraljevine nekaj dni v Ljubljani ter zvedel, da se tako društvo v Ljubljani snuje (glej «Jugoslovansko Njivo» št. 32., str. 499.).